

AKTA ER!

Råd och upplysningar till unga kvinnor.

På grund av den allmänna *okunnigheten* om könslivet bli en stor mängd kvinnor olyckliga och lidande. Därtill bidrager ock ofta, att så många äro alltför *lättrogna* gentemot männen. Somliga män vilseleda på grund av egen oerfarenhet, men andra bedraga dem genom lättsinne och samvetslöshet.

De faror, som främst hota kvinnan i könsligt avseende äro:

- 1) att emot sin vilja och vetskap iråka *havandeskap*;
- 2) att få *veneriska sjukdomar*.

Om havandeskap.

Ingen kvinna må hängiva sig åt en obekant man eller efter blott en flyktig bekantskap; och unga flickor böra särskilt akta sig för berusande drycker och offentliga danstillställningar, som låtit så många i en kort stunds yra förlora hälsa, arbetsförmåga, anseende och ställning.

Ingen ogift kvinna bör medgiva samlag utan att av mannen på förhand ha *betingat sig äktenskaplig förening* och förpliktelse till *understöd* eller *underhåll*, i den händelse havandeskap skulle följa.

Alla kvinnor böra veta:

1) att det *blir barn av samlag*, eller mannens och kvinnans könsliga förening, och att *även det första* samlaget eller eljest *ett enda* kan medföra havandeskap;

2) att, om havandeskap av en eller annan orsak bör förebyggas, såsom på grund av sjukdom, eller anlag därtill o. a. allvarsamma skäl, råd bör inhämtas av sakkunnig läkare;

3) att kvinnan aldrig må lita på mannens försäkran att »*taga sig i akt*» eller »*vara försiktig*» genom s. k. utdrag, vilket *alltför ofta misslyckas*; det behövs blott, att *den allra minsta droppe* av mannens säd inkommer i kvinnans slida, för att havandeskap kan följa; men så sker ytterst lätt på grund av bristande självbehärskning vid samlaget;

4) att då *befruktning kan äga rum till alla tider* mellan men-

strationerna, bör man ej hysa förtroende till den gamla tron, att samlag under vissa veckor ej medför havandeskap;

5) att vissa utbudna medel äro så dåliga, att man måste *varna* för deras användande; sådana äro den s. k. *absorbatorn* (en silkestofs), *pulverblåsaren* och *skyddsproppar*, om dessa användas enbart;

6) att *slidspolning* med vatten ock är en högst *otillförlitlig* åtgärd, då den minsta droppe säd, som kommit i livmodermunnen ej kan avlägsnas därmed.

Om veneriska sjukdomar.

Dessa äro i hög grad *smittosamma* och meddelas främst genom könsumgänge, någon gång genom kyssar, skedar, dricksglas etc.

Av dessa sjukdomar är *syfilis* synnerligen farlig, då den alltid intränger i blodet, och angriper *hela kroppen*, huden, bensystemet, ådrorna, hjärnan m. m. och kan förorsaka döden. Därtill kommer, att syfilis kan överflyttas till *avkomman*. Den första sårnad, som smittan framkallat, är emellertid ofta hos kvinnan så obetydlig eller så djupt fördold, att den ej iakttages.

Mindre farlig, men mera smärtsam och frätande, är den *mjuka chankern*, som ej tränger in i blodet.

Gonorréen eller *dröppeln*, en varig flytning i urinröret, och livmoderhalsen, är ej *besvärlig*, utan ock mycket farlig för kvinnan, då den vandrar upp i livmoderkroppen och till äggstockarna, förorsakande svårbotliga inflammationer och djupa lidanden, ofruktsamhet, missfall och arbetsoduglighet.

De första symtomen, sveda i urinröret, kittling och varig flytning kunna ibland vara helt obetydliga och *förbises* därför lätt, och då kvinnan ofta har annan flytning, kan hon *ha gonorré utan att ana det*.

Om alla veneriska sjukdomar gäller det att *så tidigt som möjligt* söka läkarehjälp.

Mot de veneriska sjukdomarna finnas *inga preventivmedel som kvinnan kan använda*; men tvåltvättning och slidspolning med sublimat o. a. bakteriedödande ämnen kunna vara av största nytta.

Det är först och sist *mannen*, som har att vidtaga lämpliga åtgärder för att hindra överförandet av venerisk smitta.

Stockholm i januari 1924.

Anton Nyström,
med. d.r.